

nit staaer i Begreb med at give den Anvendelse paa Amtsgommunen, der staaer i Klasse med Hovedstaden, idet der ogsaa der maa kunne forudsættes at være tilstrækkelige aandelige og finantzielle Kræfter tilstede, som vilde kunne bære den kommunale Frihed gjennem et frodigt og dygtigt Liv. Der er dernæst gjort et lille Forsøg paa i et Slags Tillægsparagraph, som jeg vel ikke vil forsmæde, men hvorom jeg dog har udtalt, at den ingenlunde tilfredsstiller mine egne Ønsker, og som jeg derfor, hvis det kunde lette Sagen, gjerne skulde lade falde — der er gjort et Forsøg, siger jeg, paa at optage Noget, der skulde udvide Kjøbstadcommunernes Selvstyre indenfor deres eget Omraade. Der var Andre, der meente, at langtfra at lade disse Bestemmelser falde, altsaa langtfra at indstrænke sig til den anden Vej, hvortil jeg sigter, nemlig til at faae en Lov for Amtsgommunen, fælles for Kjøbstad og Land, skulde man lade dens Stilling som overordnet falde og tillige lade de enkelte Bestemmelser, der ogsaa indeholdes i Udkastet om Udvidelse af de underordnede Communalbestyrelseres Myndighed, falde. Andre meente, at da Udsigterne altid ere vanskelige til at faae saadanne større Love ud, skulde man benytte Leiligheden til ved en fylldig Udsvikling af § 24 at faae forlobsd truffet enkelte Bestemmelser, der især kunne være ønskelige. Jeg skal være villig til at gaae begge Veie. Hvis man altsaa ikke faaer en fuldstændig Communallov, thi det troer jeg er umuligt, men kun optager visse Hovedsætninger, som man anseer for ønskelige, skal jeg ikke blot gaae ind derpaa, men ogsaa med Glæde, saavidt mine Kræfter formaar, virke til at udføre dem saa meget som muligt. Hvis man altsaa optager det modificeret, som her er sagt — thi det ligger klart i mine Ord, at jeg ikke kan medvirke til at begrænse Statens Tilsyn med de små Communer stærkere, end skeet er overfor Hovedstaden — hvis man altsaa, siger jeg, med visse Modificationer vil optage det i de Paragrapher, der skulle afløse, jeg troer § 24 i det omhandlede Udkast, skal jeg gaae ind derpaa. Hvis man derimod vil udskyde det, som efter min Overbeviisning indeholder en fylldig og brugbar og indholdsrig kommunal Frihed, under

saadanne Argumenter, som ere brugte, at man frygtede for, at der ved Kjøbstadvalgene skulde komme formegen Dannelsen o. s. v. ind i Amtsvraadene, og saa tage det Foreliggende, saa anseer jeg det for meget tvivlsomt, om jeg vil kunne medvirke til at erkende det som meest magtpaaliggende, i den Grad magtpaaliggende, at det skulde tages forlobsd. Det hviler efter min Mening i sin Grundtanke paa et rigtigt Princip, som tillige er en rigtig Udsvikling af Grundloven, men naar man siger, at det skulde være i den Grad magtpaaliggende, at det skulde tages med Tilfidsættelse og Udskydelse af alt Andet, vil jeg kun kunne tiltræde det, hvis min Erfaring var den, at Magistratens Stilling i Kommunen væsentlig gaaer ud paa at trykke den kommunale Bestyrelse ned og ikke paa at bære den; men efter min fulde Overbeviisning er det Modsatte Tilfældet; det er min fulde Overbeviisning, at i de Communer, hvor der hersker et dygtigt Communalvæsen, bærer Magistraten den væsentligste Deel deri. Jeg veed kun een By udenfor Kjøbenhavn, hvori jeg trøster mig til at sige, at Hovedbyrden bæres af Byens Repræsentanter, og hvor man seer, at Communallivet er slygende i en Kjøbstad, skal man i Reglen finde, at det er Magistraten, der ikke udviker den Virksomhed, som er ønskelig. Det foreliggende Forslag gaaer saaledes ud paa at trykke i Princippet Navn Magistratens Stilling i Kommunen, hvorimod jeg vil være villig til i en heel Communallov at udvide Communalbestyrelsens Myndighed, idet jeg haaber, at Drøftelsen her vil indeholde en hyderligere Opfordring til, at Byernes Borgerrepræsentantskaber udfolde den størst mulige Dygtighed, at Borgerne vise en større Opmærksomhed for Valgene — som ofte foregaae, som Gud og hver Mand veed, med saa ringe Deeltagelse fra Bølgernes Side, at det er bedst ikke at tale for Meget derom — og at de dygtigste og bedste Mænd i Byerne fremtidig ville erklære sig villige til at paatage sig de kommunale Hverv, et Haab, som vil finde sin Støtte i, at der gives Communerne større Myndighed. Hvis imidlertid dette Lovforslag skulde have den Betydning, at det skal være et Nødværg mod en tyrannisk Tendens hos Magistratens Personer, hos Borgermestere eller Byfogder, saa siger jeg,